

Aan Minister

nota

Antwoordbrief Kamervragen 'Verdachte Chinese Kranen'

TER BESLISSING

Datum

21 april 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/106162

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir. Maritieme Zaken

Afd. Zeehavens

Beslistermijn

Zo spoedig mogelijk

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Op 13 maart 2023 hebben de leden Brekelmans, Koerhuis, Rajkowski en Valstar (allen VVD) schriftelijke vragen ingezonden naar aanleiding van het bericht in de Telegraaf van 10 maart 2023 'Verdachte' Chinese kranen staan ook in Nederlandse havens: zorgen om spionage'.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met de bijgevoegde antwoordbrief en deze na akkoord van de betrokken bewindspersonen waar mogelijk spoedig naar de Kamer te (laten) zenden. De deadline van 24 april voor aanleveren van de antwoorden is in verband met interdepartementale afstemming en het reces niet gehaald.

Kernpunten

- De minister van Buitenlandse Zaken is als eerste aangeschreven om de beantwoording van de vragen te coördineren, samen met de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van Defensie en van Infrastructuur en Waterstaat.
- Na interdepartementale afstemming is besloten de vragen onder coördinatie van IenW te beantwoorden, mede namens de overige bewindspersonen. Dit vanwege uw verantwoordelijkheid als bevoegde autoriteit voor vervoer en havenfaciliteiten binnen de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (Wbni), waaronder in dit geval de ZPMC-kranen.
- Op 3 april 2023 is door middel van een uitstelbrief aan de Kamer uitstel aangevraagd voor de beantwoording van de Kamervragen. Dit vanwege de extra tijd die nodig was voor nader onderzoek in samenwerking met de sector en voor interdepartementale afstemming.
- In de antwoorden geeft u aan dat het kabinet in brede zin aandacht heeft voor de invloed van China in Nederlandse- en Europese havens en dat het kabinet doorlopend werkt aan het verhogen van bewustzijn bij partijen in de sector over de belangrijkste dreigingen, spionagedoelwitten- en werkwijzen van statelijke actoren en het verhogen van weerbaarheid. U deelt mede dat de havenfaciliteiten (bedrijven die zeeschepen afhandelen) verantwoordelijk zijn voor de beveiliging van computersystemen- en netwerken binnen hun werkgebied. Daarbij geeft u mee dat de ZPMC-kranen in de Rotterdamse haven niet actief zijn in delen van de haven die

worden gebruikt voor militair transport van NAVO-partners en dat deze delen ook niet zijn verbonden met Logink. Ook beantwoordt u dat het Havenbedrijf Rotterdam en Portbase geen samenwerking met Logink hebben en er ook geen informatie wordt uitgewisseld met Logink.

- De vragen 3, 4, 5 en 7 (of de ZPMC-faciliteiten in China digitale toegang hebben tot de kranen of dat zij verbonden zijn met Logink, de Rotterdamse haven of toegang hebben tot informatie in de Rotterdamse haven) worden onderzocht in afstemming met het Havenbedrijf Rotterdam.
- Dit wordt betrokken bij een reeds bestaand interdepartementaal traject waarin aan de hand van een risicoanalyse wordt gekeken naar de te beschermen belangen, dreigingen en weerbaarheid van de Rotterdamse haven, welke risico's hieruit naar voren komen en hoe hier eventueel vervolg aan gegeven moet worden. Dit traject en onderzoek wordt gecoördineerd vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, in samenwerking met de ministeries van Defensie, Economische Zaken en Klimaat en Buitenlandse Zaken. Naar verwachting wordt het onderzoek in het najaar van 2023 afgerond.
- De havenmeester van de haven van Rotterdam is als Havenbeveiligingsfunctionaris (Port Security Officer) verantwoordelijk voor de uitvoering en naleving van de Havenbeveiligingswet (Hbw) door havenfaciliteiten in de haven. Deze taak voert de havenmeester uit in mandaat van de burgemeester als autoriteit voor havenveiligheid. Vanuit deze verantwoordelijkheid toetst de havenmeester de risicobeoordelingen van de havenfaciliteiten en houdt hij toezicht op de uitvoering van de beveiligingsplannen van de havenfaciliteiten.
- De havenmeester kan echter geen diep technisch onderzoek naar software uitvoeren bij private bedrijven in de haven. De verantwoordelijkheid voor de beveiliging van computersystemen- en netwerken ligt primair bij de havenfaciliteiten.
- De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) houdt tweedelijns toezicht op de uitvoering en naleving van de Hbw door de burgemeester als autoriteit voor havenveiligheid.

Krachtenveld

- De invloed en aanwezigheid van China in de havens heeft al langer de aandacht van het Kabinet. Het is belangrijk dat hier een balans gevonden wordt tussen handelsbelangen enerzijds en economische veiligheid anderzijds. Dit is het uitgangspunt van de genoemde interdepartementale werkgroep.
- Zoals in de Telegraaf beschreven staan deze kranen ook in Nederlandse havens. In het artikel wordt aangegeven dat dit potentieel risico's met zich meebrengt, mede gezien het cruciale belang van de havens voor de Nederlandse economie en de strategische rol bij doorvoer van militair materieel. Tegelijkertijd wordt beschreven dat hard bewijs dat de kranen informatie doorsluizen vooralsnog ontbreekt.
- Zoals gesteld worden de vragen 3, 4, 5 en 7 onderzocht en betrokken bij een reeds bestaand interdepartementaal traject waarin aan de hand van een risicoanalyse wordt gekeken naar de te beschermen belangen, dreigingen en weerbaarheid van de Rotterdamse haven, welke risico's hieruit naar voren komen en hoe hier eventueel vervolg aan gegeven moet worden.

Datum

21 april 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/106162

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Maritieme Zaken
Afd. Zeehavens

Aan

Minister

- Dit traject en onderzoek wordt gecoördineerd vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, in samenwerking met de ministeries van Defensie, Economische Zaken en Klimaat en Buitenlandse Zaken. Naar verwachting wordt het onderzoek in het najaar van 2023 afgerond.
- De beantwoording van de Kamervragen is afgestemd met de relevante ministeries.
- Het ministerie van Financiën heeft vanuit belang in deelnemingen verzocht om mee te lezen op de beantwoording.

Datum

21 april 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/106162

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Maritieme Zaken
Afd. Zeehavens

Aan

Minister